

Lokaal Veiligheidsbeleid Dongen 2024

(op basis van Integraal Veiligheidsbeleid Langstraat 2023-2026)

De gemeente Dongen vormt samen met Gilze en Rijen, Loon op Zand en Waalwijk het gebied van het politieteam Langstraat. Voor deze gemeenten is er een regionaal veiligheidsbeleid vastgesteld met een looptijd van 4 jaar. Dat beleid wordt lokaal doorgezet. Het is daarbij mogelijk om per gemeente accenten aan te brengen. De accenten waar de gemeente Dongen in 2024 specifiek aandacht op wil vestigen, zijn hieronder vermeld. Ten opzichte van de lokale accenten in 2023 is er niet of nauwelijks wijziging. De in 2023 ingezette maatregelen hebben nog niet voldoende impact gehad OF lopen door, juist omdat de ingezette weg duidelijk voor verbetering zorgt.

De accenten van de gemeente Dongen voor 2024:

1. Veel voorkomende criminaliteit en High Impact Crimes
2. Digitale veiligheid
3. Overlast
4. Jeugd
5. Versterking Zorg en veiligheid
6. Ondernijning
7. Huisvesting bijzondere doelgroepen

1. Veel Voorkomende Criminaliteit (VVC) / High Impact Crimes (HIC)

Als eerste benoemen we de vormen van criminaliteit die in Dongen, 's Gravenmoer en Klein-Dongen-Vaart met regelmaat voorkomen en die snel kunnen zorgen voor een gevoel van onveiligheid onder onze inwoners. Woninginbraak en fietsendiefstallen zijn hiervan de meest in het oog springende voorbeelden. Dan hebben we het over Veel Voorkomende Criminaliteit (VVC) en High Impact Crimes (HIC). Voorheen werd in dit kader lange tijd gesproken over WOS-criminaliteit: woninginbraken, overvallen en straatroven. Door zware inzet op met name overvallen en straatroven, komt deze vorm van criminaliteit nauwelijks meer voor en zeker niet in het gebied van het politieteam Langstraat. Daarom hanteren we nu de termen VVC en HIC.

Woninginbraken

Hoewel het aantal woninginbraken in 2023 met 17% is afgenomen, blijkt er een toename te zijn van het aantal inbraken in schuren, garages en andere bijgebouwen. Inbraken hebben meestal plaats in een korte en aaneengesloten periode. Dat heeft te maken met het profiel en de werkwijze van de daders. Vaak zijn het georganiseerde groepen die zich verplaatsen door ons land en onze regio. Wat we als gemeente het best kunnen doen om onze inwoners zoveel mogelijk te beschermen, is extra inzet plegen op preventie en voorlichting. Dat kan door de inzet van duidelijke en toegankelijke communicatie: wat te doen om inbraak te voorkomen? Wanneer het toch tot een inbraak komt, is het aan de politie om onderzoek te doen en de daders of dadergroepen op te sporen.

Fietsendiefstallen

Fietsendiefstal is een duidelijk voorbeeld van Veel Voorkomende Criminaliteit (VVC). Nagenoeg iedereen heeft wel eens meegemaakt dat zijn of haar fiets is gestolen. Ook hier geldt dat het in 2024 belangrijk blijft om als gemeente stevig in te zetten op preventie en voorlichting. De kracht van goede communicatie speelt hierbij een belangrijke rol. Samen met de politie zetten we daarnaast zogenaamde "lokfietsen" in. Dit vergroot de kans op het snel kunnen pakken van daders. Fietsen worden vaak weggehaald door "gespecialiseerde" daders. Bij het oppakken van een dader, is vaak sprake van het ineens oplossen van grote aantallen fietsendiefstallen. Mede door de ingezette aanpak is het aantal fietsendiefstallen in 2023 met 20% afgenomen.

Verkoop gestolen goederen

Woninginbraken en fietsendiefstallen vormen het begin van een keten. Daarna heeft heling van de gestolen goederen plaats. Het aanpakken van heling kan bijdragen aan een preventieve werking. Een vaak gehoorde uitspraak is: "Zonder helers, geen stellers". Als een dief zijn gestolen waar niet te gelde kan maken, behaalt hij weinig voordeel uit zijn daden. Om heling tegen te gaan wordt steeds vaker

gebruik gemaakt van het zogenaamde “digitale opkopersregister” (DOR). Het bijhouden van dit register is verplicht voor personen die regelmatig (al dan niet beroepsmatig) goederen opkopen om deze vervolgens weer door te verkopen. Samen met de politie controleren onze buitengewone opsporingsambtenaren (boa’s) in 2023 deze registers, om zo te voorkomen dat gestolen goederen hun weg vinden naar het circuit van helers. In Dongen gevestigde opkopers beginnen te wennen aan deze werkwijze, waardoor we deze voortzetten in 2024.

2. Digitale veiligheid

Helaas blijft de noodzaak bestaan om onze inwoners, verenigingen, ondernemers en ook de gemeentelijke organisatie van Dongen te beschermen tegen nieuwe ontwikkelingen die invloed hebben op onze digitale veiligheid. Door de toenemende digitalisering van onze samenleving worden we met zijn allen ook steeds bevattelijker voor de risico’s van alle vormen van “cybercriminaliteit”.

Computercriminaliteit, cybercriminaliteit of cybercrime is criminaliteit met ICT als middel én als doelwit. De meeste telefoons en bankpassen bevatten computerchips. Deze kunnen worden gemanipuleerd door cybercriminelen. Maar ook bedrijfssystemen en moderne auto’s zijn vatbaar voor cybercrime. Het is een vorm van criminaliteit die in 2024 naar verwachting vaak voor blijft komen (VVC). En als het gebeurt heeft het veel impact op betrokkenen (HIC).

Grote ondernemingen krijgen steeds vaker te maken met de vele vormen van “hacken” van bedrijfsnetwerken en het vragen van losgeld in de vorm van “ransomware”. Maar ook op andere plaatsen in onze samenleving zien we een toename van digitale criminaliteit: van de zogenaamde marktplaatsfraude tot het skimmen van bankpasjes.

In 2024 zetten we in het belang van digitale veiligheid dan ook meer dan ooit in op bewustwording, voorlichting en risicobewustzijn van onze inwoners en ondernemers. Dat vraagt om gerichte communicatie van diverse samenwerkende partijen, zoals politie, verzekeringsmaatschappijen, banken en de gemeente Dongen.

Ook regionaal wordt digitale veiligheid in 2024 nog steeds gezien als een belangrijk actueel aandachtspunt, waarbij bestuurlijke samenwerking zorgt voor toegevoegde waarde. Binnen de regio Hart van Brabant is de burgemeester van Dongen de bestuurlijk kartrekker van de aanpak van cybercriminaliteit. Samen met de burgemeesters van andere regio’s binnen Zeeland- West Brabant is een bestuurlijke stuurgroep gevormd die een district overschrijdende aanpak van dit probleem moet faciliteren.

3. Overlast

We zien in de gemeente Dongen vooral overlast op drie gebieden:

- a) Woonoverlast
- b) Overlast door verwarde personen
- c) Overlast door jeugd

Deze gebieden zijn niet vast omlijnd en lopen vaak in elkaar over. Dat maakt de aanpak complex en vaak tijdrovend. Niet op de laatste plaats omdat meerdere partners op de verschillende terreinen werkzaam zijn. Omwille van resultaat en daadkracht, zoekt de gemeente nadrukkelijk de aansluiting met alle belangrijke partijen in dit werkveld. De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) stelt voorwaarden aan het met elkaar delen van persoonsgegevens. De gemeentelijke privacy-officier wordt ingeschakeld om te bepalen wat wel en wat niet met elkaar kan worden gedeeld. Als er sprake is van verstoring van de openbare orde, prevaleert daarbij het algemeen belang boven het belang van de patiënt.

Woonoverlast

Het gaat hierbij om overlast die bewoners ondervinden van hun burens of om overlast die ze ervaren in de directe woonomgeving. Vaak is de ervaren overlast subjectief: Wat de ene bewoner ervaart als “overlast”, wordt door de ander gezien als “leefgeluid”. De aanpak van overlast is dan ook per casus verschillend, maar het begint allemaal met communicatie tussen de bewoners.

Vanuit de gedachte dat onze inwoners in grote mate zelfredzaam dienen te zijn, wordt er verwacht dat zij bij klachten eerst zelf de nodige stappen ondernemen om de overlast met elkaar te bespreken.

Pas als dit niet helpt, kan worden opgeschaald. Dat kan via de gemeente, maar bijvoorbeeld ook via de verhuurder van de woning.

Gemeentelijke regie

Vanaf het moment dat de overlast bekend wordt bij de gemeente, neemt het team Openbare Orde en Veiligheid (OOV) de regie. In een dossier wordt vastgelegd welke stappen door de verschillende partijen zijn gezet om de overlast te doen stoppen. Gemeente, maatschappelijk veld en de woningcorporatie Casade werken samen om tot een oplossing te komen. Buurtbemiddeling is een instrument dat kan worden ingezet om woonoverlast aan te pakken.

Actief ingrijpen

In het uiterste geval (overlastgever volhardend, geen gewenst resultaat, er staan geen andere mogelijkheden meer open) kan de burgemeester bestuurlijk ingrijpen. Tot voor kort had de gemeente weinig mogelijkheden om direct in te grijpen op deze vorm van overlast. In de herziene Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van 2022 is daarom een artikel opgenomen dat de burgemeester handvatten geeft om in te grijpen. Dat kan in de vorm van een zogenaamde "Last onder Dwangsom" (bij elke overtreding moet de overlastgever een dwangsom betalen) of in het uiterste geval zelfs in de vorm van tijdelijke sluiting van een woning.

Overlast van personen met verward gedrag

Het gaat hierbij om overlast veroorzaakt door inwoners met mentale of psychische klachten. Door allerlei oorzaken, zoals onder andere de extramuralisatie in de zorg (het streven om buiten de muren van een intramurale instelling gelijkwaardige zorg te bieden, bijvoorbeeld in de eigen woning) en de toenemende vergrijzing, zien we ook in onze gemeente een sterke toename van de overlast van inwoners met verward gedrag.

Bijzonder aan deze vorm van overlast, is dat de aanpak altijd maatwerk is. Iedere casus staat op zichzelf. Het is dan ook moeilijk om concrete acties te benoemen. Wel is sprake van een duidelijke lijn die aansluit bij de actuele ontwikkelingen.

In Dongen zien we dat inwoners die verward gedrag vertonen, kunnen worden gehuisvest in woonwijken. Ze worden daarbij begeleid door ketenpartners zoals GGZ. Ondanks deze begeleiding geven omwonenden toch regelmatig aan dat zij overlast ervaren. In eerste aanleg wordt ingezet op de overlast gevende inwoner. Gemeente, hulpverleners en maatschappelijke partners trekken hierbij samen op.

Vroegsignalering

De gemeente zet in op een vroege en snelle signalering bij overlast door inwoners met verward gedrag. Door in een vroeg stadium in te grijpen, wordt in veel gevallen escalatie en (grotere) overlast voorkomen. Een belangrijke schakel in de vroegsignalering van verward gedrag, wordt gevormd door de Wijk-GGD'ers. Deze deskundigen worden door de gemeente ingehuurd. De Wijk-GGD wordt direct ingezet als door één van de instanties wordt geconstateerd dat er (mogelijk) sprake is van verward gedrag. De Wijk-GGD werkt laagdrempelig, is toegankelijk en vormt vaak een vangnet voor personen die dreigen af te glijden, totdat deze in de reguliere zorg opgenomen kunnen worden.

Openbare orde en veiligheid

De gemeente heeft een belangrijke rol als het gaat om het bewaken van leefbaarheid, veiligheid en openbare orde voor alle inwoners van Dongen. Wanneer blijkt dat de inzet van hulpverleners en maatschappelijke partners niet leidt tot een duidelijke afname van het overlast gevende gedrag, dan is het tijd voor de volgende stap. De gemeente zal dan de nadruk gaan leggen op het bewaken van de leefbaarheid in de omgeving en de veiligheid van omwonenden. Indien nodig wordt daarbij gebruik gemaakt van bestuurlijke maatregelen, zoals gebiedsverboden.

Vanuit de gemeente wordt dan regie gevoerd door het team Procesregie en het team Openbare Orde en Veiligheid. Dit gebeurt als de casuïstiek zo groot dreigt te worden dat er sprake is van ernstige overlast en gevaar voor de openbare orde.

Vanaf 1 november 2023 wordt een gemeentelijk Procesregisseur aangesteld. Deze regisseur gaat, samen met het team OOV, aan de slag om nog beter zicht te krijgen op aanpak overlast en daaraan

gerelateerde zorg. De eerste casussen die op deze wijze werden opgepakt in 2023 laten zien dat dit een duidelijke verbetering is ten opzichte van de eerdere aanpak.

Jeugdoverlast

Inwoners van onze gemeente maken regelmatig melding van overlast door jongeren die zich in de openbare ruimte misdragen. De overlast varieert van het rijden met bromfietsen en scooters op plaatsen waar dit niet mag, en het veroorzaken van herrie en rommel, tot het gebruiken van en dealen in drugs.

De locaties in onze gemeente waar de overlast wordt ervaren, zijn niet structureel dezelfde plaatsen: deze variëren bijvoorbeeld per seizoen. Ook de vorm van de overlast is zeker niet altijd hetzelfde. Daarom volgen wij meldingen van overlast op verschillende manieren: per vorm van overlast, per plaats en zoveel mogelijk ook per veroorzakende groep of persoon.

Per 1 januari 2023 is het landelijk verboden om als persoon hoeveelheden lachgas in bezit te hebben. Met deze wetswijziging kan er worden opgetreden door politie en gemeente om overlast door het gebruik van lachgas tegen te gaan.

4. Jeugd

De actuele problematieken rondom jeugd gaan een stuk verder dan 'alleen' overlast gevende jeugd. Daarom benoemen we "Jeugd" als een specifiek aandachtspunt voor ons lokaal beleid voor 2023. Dat doen we in een bredere context.

We constateren dat jongeren het moeilijk hebben in deze tijd. Ze voelen zich ongemakkelijk, onzeker, onveilig. Ze worstelen met hun plaats in de maatschappij. In deze worsteling zien we helaas ook dat jongeren afglijden in overlast gevend gedrag en soms zelfs ook in crimineel gedrag.

Vroegsignalering en preventie

Om onze jongeren zo goed en zo snel mogelijk te kunnen helpen, zetten we als gemeente nadrukkelijk in op vroegsignalering en preventie. Het doel voor 2024 blijft om problematische situaties zoveel mogelijk voor te zijn. De jongerenwerkers van ContourdeTwern vervullen hierin een belangrijke rol. Zij kennen de Dongense jongeren en weten het best welke problematieken er leven. Zij zijn de ogen en oren in het zogenaamde voorliggend veld en daardoor kunnen ze trends onder jongeren en problematisch gedrag snel signaleren en onderkennen.

De jeugdagenten van de politie, de boa's van de gemeente en de jongerenwerkers van ContourdeTwern zoeken actief contact met verschillende jeugdgroepen. De gedachte daarachter is dat jongeren minder snel overlast zullen veroorzaken als ze bekend zijn bij de ketenpartners. Samen met de GGD wordt ingezet op programma's voor zowel jeugdigen als ouders om ondersteuning te bieden in opvoeding, het herkennen van problemen onder jongeren en empowerment van zowel ouders als jongeren. De gemeentelijke jeugdregisseurs en het onderwijsveld zetten met elkaar bewustwordingsprogramma's en lessen op over allerlei actuele onderwerpen.

Samen met de jeugdagenten van de politie en de boa's van de gemeente, vormen de jongerenwerkers een vangnetoverleg. Daarin worden de opgepikte signalen besproken en wordt bezien óf en welke inzet er nodig is op een groep of juist op individuen. Deze casussen staan bijna altijd op zichzelf. Dat betekent dat er maatwerk nodig is en dat kost extra tijd en aandacht. Vanuit dit overleg kan er met korte lijnen worden geschakeld met procesregie van De Entree of andere vormen van ondersteuning en hulpverlening. Als gemeente werken we samen met de jeugdregisseurs van De Entree en met scholen in lager en voortgezet onderwijs voor het opzetten van bewustwordingsprogramma's en lessen over allerlei onderwerpen.

Sinds het tweede kwartaal van 2023 is in Dongen een "jeugd-Boa" aangesteld. Door werkdruk op andere onderwerpen heeft deze functie zich nog niet goed kunnen profileren.

Mede door het aanstellen van een "integraal toezichthouder" per 1 januari 2024 komt er meer ruimte voor deze specifieke taak. De aanpak van 2023 wordt daarom ongewijzigd voortgezet in 2024.

Repressie

Waar nodig, wordt ook repressief opgetreden. First-Offenders worden bij voorkeur doorgezet naar HALT. Op die wijze worden ook ouders betrokken bij de repressieve aanpak. Als jeugdigen vaker

overtredingen begaan en/of handelingen die kwalitatief zwaar zijn, dan komt het strafrecht in beeld. Hierbij komen politie en openbaar ministerie aan zet.

Ouderen

Naast de inzet op jeugd worden de ouderen in Dongen niet vergeten. In Dongen spelen geen dusdanige problematieken bij ouderen waardoor dit niet een apart thema in ons veiligheidsbeleid is. Dit wil niet zeggen dat we geen oog hebben voor onze ouderen. De digitale wereld verandert razend snel waarbij echt en nep bijna niet meer van elkaar te onderscheiden zijn. Digitale fraude is aan de orde van de dag. Door in te zetten op bewustwording bij ouderen en hen handvatten aan te reiken hoe om te gaan en te reageren op berichten en telefonie maken we de ouderen weerbaarder tegen deze vorm van cyber criminaliteit. Dit doen we door het organiseren van en aansluiten bij ouderen markten en initiatieven van bijvoorbeeld De Zonnebloem, SWOD en KBO verenigingen. Ook zijn de boa's op straat altijd aanspreekbaar of kan er via de gemeente contact met hen opgenomen worden om problematiek te bespreken.

5. Versterking schakel zorg en veiligheid

De teams Casusregie en Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente Dongen geven ook invulling aan de regierol als het gaat om het verbinden van zorg en veiligheid. Deze rol kan in 2024 nog beter worden opgepakt door (zoals eerder vermeld) de aanstelling van een procesregisseur op het snijvlak van zorg en veiligheid. In 2024 zetten we daardoor nog steviger in op verdere versterking en verbetering van de samenwerking en afstemming tussen gemeente en de talrijke samenwerkingspartners op het gebied van zorg, wonen, openbare orde en veiligheid.

In de praktijk zien we steeds vaker dat inwoners niet (op tijd) de juiste zorg krijgen of dat de zorgbehoefte niet tijdig wordt onderkend. Met als gevolg dat deze inwoners sneller zorgen voor escalerende problemen in de openbare ruimte of voor (woon-)overlast.

In 2024 zoeken we samen, zowel intern als extern, de juiste instanties, personen en processen om zo integraal mogelijk hun problematiek aan te kunnen pakken.

Vroegsignalering is daarbij belangrijk om noodgevallen en crisissituaties te voorkomen. Wijk-GGD, jongerenwerk, politie, boa's, wijkmedewerkers van de woningcorporaties, onderwijs, medewerkers thuiszorg, medewerkers van het consultatiebureau: zij zijn allemaal vooruitgeschoven posten als het gaat om het tijdig onderkennen van problematiek in de wijken en bij inwoners.

Steeds vaker vinden we ook aansluiting bij de praktijkondersteuners van de huisartsenposten en ook het contact met de in Dongen gevestigde GGZ-instelling is steeds beter.

Zoals al eerder in dit veiligheidsplan opgemerkt: In het kader van de AVG kunnen samenwerkende partijen niet zonder meer alle gegevens met elkaar delen. Het is aan de regisseurs van de gemeente om dit goed in te schatten. Steeds vaker wordt in een vroeg stadium van bespreking van de casuïstiek, de expertise ingeroepen van de gemeentelijke privacy-officer.

6. Ondernijning

Criminelen maken voor illegale activiteiten gebruik van legale bedrijven en diensten. Hierdoor vervagen normen. Het gevoel van veiligheid en leefbaarheid bij onze inwoners neemt af. Ondernijning is een verzamelaar: er is sprake van veel verschillende vormen.

We spreken bijvoorbeeld over ondernijning als de overheid wordt misbruikt om criminele doelen te bereiken of als crimineel geld wordt witgewassen door middel van een vergunning of het investeren in vastgoed.

Zien en herkennen van ondernijnende activiteiten

Als overheden (landelijk, regionaal, lokaal) dragen we met elkaar verantwoordelijkheid voor de aanpak van ondernijning. Het is dan ook belangrijk dat we in onze Dongense samenleving de mogelijke vormen van ondernijning indien aanwezig zo snel mogelijk herkennen en onderkennen. Onze belangrijkste inzet in 2023 is dan ook gericht op het vergroten van bewustwording. Samen met het

Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) is hiervoor een traject opgezet voor college, raadsleden en werknemers van de gemeente Dongen.

Daarbij is het ook van belang om de Dongense samenleving bewust te maken van de verschijningsvormen en risico's van ondermijning. Ook hiervoor wordt een bewustwordingsprogramma opgesteld dat in 2024 zal worden voortgezet.

Normen weerbare overheid

De gemeente Dongen wil op zo kort mogelijke termijn voldoen aan de normen die worden gesteld in het rapport "Weerbare Overheid" van het RIEC. Daarmee wordt zoveel als mogelijk voorkomen dat de gemeentelijke organisatie kwetsbaar is voor vormen van ondermijning. Deze aanpak is in 2023 ingezet en zal in 2024 worden voortgezet.

In de afgelopen jaren zien we een toename van "dubieuze" ondernemingen die worden gevestigd in Dongen. Medio 2022 is een internationaal netwerk van mensenhandelaren opgerold, waarbij ook een in Dongen gevestigd bedrijf betrokken was.

Bibob

Bij het herzien van de APV in 2022, is de exploitatievergunning weer ingevoerd. Dat geeft de gemeente de mogelijkheid om partijen te onderwerpen aan een Bibob-toets (Bevordering integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur). Met de inzet van deze toets wordt zoveel mogelijk voorkomen dat ongewenste ondernemingen voet aan de grond krijgen in Dongen. De toets zal ook worden toegepast bij aanvragen voor bouwvergunningen boven een bepaalde waarde en bij het verlenen van subsidies. Het Bibob-beleid van de gemeente Dongen is verouderd en moet daarom worden aangepast. De eerdergenoemde "integraal toezichthouder" zal ook de functie van Bibob-coördinator oppakken en zorgdragen voor implementatie van een Bibob-aanpak.

Damocles-beleid

Een van de meest voorkomende vormen van ondermijnende criminaliteit, is de teelt van hennep. De bestuurlijke aanpak van hennep-teelt is door alle gemeenten lokaal vastgelegd in het zogenoemde Damocles-beleid. Dongen heeft hierbij gekozen voor een strakke aanpak: Bij elke aangetroffen hoeveelheid hennepproducten groter dan "aannemelijk voor eigen gebruik", wordt een pand of woning gesloten voor minimaal 3 maanden. De rechterlijke macht in ons land kijkt hier steeds kritischer naar en neemt in haar afwegingen steeds vaker de afweging mee of de gemeente geen andere, minder zwaarwegende middelen in had kunnen zetten. Daarbij moet worden gedacht aan het opleggen van een formele waarschuwing bij kleine hoeveelheden of het opleggen van een last onder dwangsom. Sluiting kan worden gezien als een té zwaar middel bij bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld als er jongere kinderen wonen in het te sluiten pand. Het huidige Damocles-beleid van onze gemeente is in Q1 2023 herzien naar aanleiding van de actuele ontwikkelingen. Hierdoor hebben wij nog beter de mogelijkheid om bij iedere afzonderlijke casus maatwerk te leveren, zowel qua repressie als zorg.

7. Huisvesting bijzondere doelgroepen

Nationaal, regionaal, lokaal: De huisvesting van allerlei "bijzondere doelgroepen" vormt een steeds grotere uitdaging voor de overheid. Van arbeidsmigranten tot asielzoekers, van statushouders tot Oekraïense vluchtelingen: allemaal dienen ze te worden gehuisvest in een woningmarkt die om meerdere redenen al tijden onder grote druk staat. Dat leidt tot spanningen binnen diezelfde woningmarkt en tot allerlei ongewenste mechanismen binnen die markt.

Woonomstandigheden arbeidsmigranten

Waar krapte is, is ook winst te behalen. We zien dat vrijkomende woningen worden opgekocht en worden gebruikt voor de winstgevendende huisvesting van arbeidsmigranten. Vaak gebeurt dat op een humane wijze, maar we zien ook gevallen waar dat niet het geval is en waar de huisvesting niet aan de voorwaarden voldoet.

Dat kan zich uiten in diverse vormen, waarbij zelfs sprake kan zijn van de term "mensenhandel". De binnen dit begrip vallende strafbare feiten omvatten het werven, vervoeren of opnemen en huisvesten van mensen met gebruik van dwang, met als uiteindelijk doel het uitbuiten van een persoon. Vanaf begin 2022 is in onze gemeente het project "Veilig Wonen Dongen" ingezet om ervoor zorg te dragen dat deze huisvesting op een humane, veilige en (wettelijk) toegestane wijze geschiedt en dat mogelijke

vormen van mensenhandel worden voorkomen. Het project Veilig Wonen Dongen is 2023 afgerond. De bevindingen vanuit het project zijn onlangs voorgelegd aan directie en college. Aanbeveling is om de aanpak, zoals die vanuit het project is ingezet, te borgen binnen de gemeentelijke organisatie en de controle van panden waarin arbeidsmigranten zijn gehuisvest daarom regulier binnen de organisatie op te pakken. Ook hierin zal de “integraal toezichthouder” een coördinerende rol spelen.

Opvang Oekraïense vluchtelingen

Op basis van structureel getroffen voorzieningen worden in Dongen gemiddeld zo'n 80 Oekraïense vluchtelingen gehuisvest. Er is bij de gemeente een interne kerngroep 'opvang vluchtelingen' werkzaam die de opvang van (momenteel vooral Oekraïense) vluchtelingen coördineert.

Naar verwachting doet de nationale overheid in 2024 een verder beroep op de gemeenten in Nederland om te ondersteunen bij het huisvesten van nog meer bijzondere doelgroepen.

Door de gemeentelijke teams Openbare Orde en Veiligheid, Burgerzaken, Openbare Ruimte en onze partners binnen de Veiligheidsregio wordt de huisvestingsproblematiek nauwgezet gevolgd. Doel daarvan is om te monitoren of de huisvesting correct gebeurt en om eventuele gevolgen op het gebied van openbare orde en veiligheid vroegtijdig te onderkennen. Samen met RIEC en de politie wordt doorlopend gekeken naar eventuele criminogene invloeden op deze doelgroepen.

Tot slot: Realiteit en prioriteit

In dit Lokaal Veiligheidsplan voor Dongen 2024 hebben we wederom zeven accenten benoemd waar we komend jaar als gemeente met maatwerk extra aandacht aan willen besteden. Het is lastig om hierbij prioriteiten te stellen of verwachtingen, ambities en concrete doelen uit te spreken. Want naast de inhoudelijke afweging, hebben we ook te maken met bijzondere praktische omstandigheden die medebepalend zijn voor wat mogelijk en onmogelijk is.

De oorlogen in Oekraïne en Israël en de Palestijnse gebieden hadden en hebben grote gevolgen voor de druk op onze lokale, nationale en internationale samenleving. Dat geldt ook voor 2024. We leven in complexe tijden. Onze samenleving heeft het moeilijk. Er komen steeds meer taken bij op het bord van de gemeente. Tegelijkertijd constateren we capaciteitsproblemen bij onze partners. Dat vergroot de druk die toch al groot is.

Ter illustratie: De politie kampt met een aanhoudend personeelstekort. Dit tekort heeft in 2023 zijn hoogtepunt bereikt en het zal nog geruime tijd duren voordat het is aangevuld. De politie stoot daardoor steeds meer taken af naar de gemeente en andere partners. Dit zorgt voor een verzwarening in het pakket van de gemeentelijke boa's.

Ook binnen het Openbaar Ministerie is een personeelstekort, waardoor zaken niet opgepakt worden. Dat vereist meer overleg binnen de lokale driehoek om ervoor te zorgen dat zaken die door politie en gemeente gezamenlijk worden aangepakt, niet alsnog stranden binnen het OM.

Binnen de gemeentelijke organisatie hebben we te maken met druk op de capaciteit en vacatures die lastig zijn in te vullen, van ondersteuning jeugdzorg tot vergunningverleners en controleurs WABO.

Maatschappelijk zien we veranderingen in verwachtingen. De druk om evenementen zo veilig mogelijk en met zo weinig mogelijk druk op de omgeving te organiseren, wordt steeds groter. Dat stelt grote eisen aan de organisatoren, maar ook aan de beoordelaars van de aanvragen.

Ook kan de politie steeds minder personeel leveren voor het toezicht, waardoor organisatoren steeds vaker en steeds meer particuliere beveiligers moeten inzetten. In enkele gemeenten heeft dit al geleid tot het weigeren van vergunningen voor (bijvoorbeeld) wielerrondes en kermissen, omdat de veiligheid niet meer kan worden gegarandeerd.

Ook in Dongen hebben we te maken met de realiteit en een toenemend spanningsveld tussen mogelijkheden en onmogelijkheden. Dat neemt niet weg dat we er als gemeente Dongen alles aan doen om ook in 2024 evenementen voor onze inwoners en organisatoren zoveel mogelijk uitvoerbaar

te blijven maken en ze hierbij te ondersteunen.

Zoals uit de praktijk in 2023 is gebleken is “Integraal aanpakken”, zowel door alle teams binnen de gemeente als met onze externe partners de enige wijze om de huidige problematieken het hoofd te bieden. Juist in complexe tijden boeken we het beste resultaat als we als gemeente, partners en samenleving elkaar opzoeken en kennis en informatie met elkaar delen. Goed met elkaar in verbinding staan is dan ook onze grootste prioriteit voor 2024.

*Team Openbare Orde en Veiligheid
Gemeente Dongen, oktober 2023*